

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2019/1552**(2019. gada 26. marts)****ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par kopuzņēmuma SESAR 2017. finanšu
gada budžeta izpildes apstiprināšanu**

EIROPAS PARLAMENTS,

- ņemot vērā lēmumu par kopuzņēmuma SESAR 2017. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,
 - ņemot vērā Reglamenta 94. pantu un IV pielikumu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu un Transporta un tūrisma komitejas atzinumu (A8-0118/2019),
- A. tā kā 2007. gada februārī tika izveidots SESAR kopuzņēmums ("Kopuzņēmums"), lai vadītu Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības izpētes projekta (SESAR) programmu, kuras mērķis ir modernizēt Savienības [gaisa] satiksmes pārvaldību;
- B. tā kā pēc Padomes Regulas (ES) Nr. 721/2014 ⁽¹⁾ pieņemšanas programma SESAR 2 pagarināja Kopuzņēmuma darbības laiku līdz 2024. gada 31. decembrim;
- C. tā kā Kopuzņēmums tika izveidots kā publiskā un privātā sektora partnerība ar Savienību un Eirokontroli kā dibinātājiem;
- D. tā kā Savienības ieguldījums programmas SESAR 2 2014.–2024. gadam izvēšanas posmā, kuru finansē no "Apvārsnis 2020", ir 585 000 000 EUR; tā kā saskaņā ar jaunajiem "Apvārsnis 2020" dalības nolīgumiem sagaidāmais Eirokontroles ieguldījums ir aptuveni 500 000 000 EUR, bet citu aviācijas nozari pārstāvošo partneru ieguldījums būs vismaz 720 700 000 EUR, un 90 % no tā veidos Eirokontroles un citu partneru ieguldījums natūrā;
- E. norāda, ka Kopuzņēmums savu budžetu ir atspoguļojis divās atsevišķās daļās: 1) SESAR 1 un 2) SESAR 2020; norāda arī to, ka SESAR 1 tika līdzfinansēts no TEN-T un Septītās pētniecības pamatprogrammas, bet SESAR 2020 tiek līdzfinansēts no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020",

Vispārīga informācija

1. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu par Kopuzņēmuma 2017. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") konstatē, ka šie pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo Kopuzņēmuma finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar Kopuzņēmuma finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem;
2. pieņem zināšanai Revīzijas palātas ziņojumā norādīto, proti, to, ka Kopuzņēmuma 2017. finanšu gada pārskatiem pakārtotie darījumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi;
3. norāda, ka 2017. gada beigās Kopuzņēmuma darbība tika finansēta no četriem dažādiem finansējuma avotiem; norāda uz piemērojamo tiesisko regulējumu daudzveidību (katrā savas veidnes un pienākumi), saskaņā ar kuriem Kopuzņēmums darbojas, un atzīst šāda modeļa augsto sarežģītības pakāpi;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka 2017. gadā Kopuzņēmuma galīgās maksājumu apropriācijas bija 191 813 383 EUR (2016. gadā – 157 152 638 EUR) vai 213 022 000 EUR, ierēķinot piešķirtos ieņēmumus un pārnestās apropriācijas (2016. gadā – 162 851 972 EUR); norāda, ka saistību apropriācijas bija 113 346 265 EUR (2016. gadā – 99 073 761 EUR) vai 130 944 000 EUR, ierēķinot piešķirtos ieņēmumus un pārnestās apropriācijas (2016. gadā – 101 407 854 EUR);
5. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju izlietojuma līmenis bija attiecīgi 80,24 % un 67,97 % (2016. gadā – 95,7 % un 63,2 %);

⁽¹⁾ OVL 192, 1.7.2014., 1. lpp.

6. norāda, ka SESAR 1 saistību un maksājumu apropriāciju izpildes līmeņi bija attiecīgi 11 % un 68 % un šādu zemu izpildi izskaidro neparedzēti piešķirtie ieņēmumi aptuveni 17 miljonu EUR apmērā un tas, ka 2016. gada decembrī programma SESAR 1 tika oficiāli slēgta un pēdējais maksājums tika izdarīts 2017. gada decembrī, liekot Kopuzņēmumam līdz 2017. gada beigām nodrošināt pietiekamus līdzekļus no Septītās pamatprogrammas, lai atmaksātu pārāk lielus ieguldījumus naudā, kas SESAR 1 ietvaros saņemti no nozari pārstāvošajiem dalībniekiem, un lai segtu novēlotas, bet joprojām pamatotas izmaksu deklarācijas saistībā ar notiekošiem Septītās pamatprogrammas projektiem;
7. norāda, ka SESAR 2020 gadījumā saistību un maksājumu apropriāciju izpilde bija attiecīgi 92 % un 68 % – tā bija pēdējā zemā izpilde, kam par iemeslu kalpoja kavējumi to pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” projektu īstenošanā, kurus vada nozari pārstāvošie dalībnieki, un samērā konservatīva budžeta plānošana, ņemot vērā risku, ka gada finanšu izpildes deleģēšanas nolīgumi varētu tikt saņemti novēloti;
8. norāda, ka 2016. gada revīzijā tika izskatītas 476 izmaksu deklarācijas, ko bija iesnieguši visi 15 dalībnieki un kas attiecās uz 120 000 000 EUR jeb 14 % no kopējām deklarētajām izmaksām (884 000 000 EUR), un atlikušo kļūdu īpatsvars bija 1,09 %;

Daudz gadu budžeta izpilde saskaņā ar Septīto pamatprogrammu un TEN-T

9. norāda, ka no SESAR 1 darbībām paredzētā kopējā pamatdarbības un administratīvo izmaksu budžeta, kas bija 892 800 000 EUR, Kopuzņēmums līdz 2017. gada beigām bija uzņēmis saistības 853 000 000 EUR apmērā un veicis maksājumus 801 000 000 EUR apmērā (89,7 % no pieejamā budžeta);
10. norāda, ka no 1 254 500 000 EUR ieguldījuma natūrā un naudā, kas pārējiem dalībniekiem ir jāiemaksa Kopuzņēmuma pamatdarbībās un administratīvajās darbībās (670 200 000 EUR no Eirokontroles un 584 300 000 EUR no gaisa satiksmes nozares dalībniekiem), līdz 2017. gada beigām Kopuzņēmums bija validējis ieguldījumus 1 099 900 000 EUR apmērā (560 700 000 EUR no Eirokontroles un 539 200 000 EUR no gaisa satiksmes nozares);
11. norāda, ka kopējais Savienības naudas ieguldījums 2017. gada beigās bija 633 900 000 EUR, savukārt Eirokontroles kopējais ieguldījums natūrā un naudā bija 560 700 000 EUR, bet gaisa satiksmes nozares dalībnieku – 539 200 000 EUR;
12. norāda, ka 2017. gadā Kopuzņēmums turpināja SESAR 1 finansiālo un administratīvo slēgšanu; pieņem zināšanai, ka SESAR 1 2017. gadā saņēma 37 miljonus EUR no Savienības, lai segtu vēl neizpildītās saistības pret Kopuzņēmuma dalībniekiem, kuras izrietēja no 2017. gadā saņemto un izskatīto galīgo finansiālo pārskatu novērtējumiem, kā arī lai segtu iespējamu papildu revīziju veikšanu, iespējamu tiesvedību pret Kopuzņēmumu un dalībnieku pārmērīgi lielu skaidras naudas iemaksu atmaksājumus; norāda arī to, ka 25,9 miljoni EUR tika validēti kā skaidras naudas iemaksa no Eirokontroles un no tiem 13,4 miljoni EUR ir no 2016. gada, bet ir iekļauti 2017. gada budžētā tehnisku iemeslu dēļ, un 12,5 miljoni ir paredzēti 2017. gadam; norāda, ka Kopuzņēmums saņēma 16,8 miljonus EUR kā ārkārtas ieņēmumus un tos galvenokārt veidoja no dalībniekiem atgūtās summas; atzinīgi vērtē to, ka atlikušais skaidras naudas pārpalikums 23,1 miljona EUR apmērā un maksājumu apropriācijas 38,6 miljonu apmērā ir pietiekami, lai segtu visas saistības un slēgtu SESAR 1;

Daudz gadu budžeta izpilde saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”

13. norāda, ka no 639 800 000 EUR lielā pamatdarbības un administratīvā budžeta, kas no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” Kopuzņēmumam bija piešķirts SESAR 2020 īstenošanas nolūkā, līdz 2017. gada beigām Kopuzņēmums bija uzņēmis saistības 236 700 000 EUR apmērā un veicis maksājumus 112 300 000 EUR apmērā; norāda arī to, ka šie maksājumi galvenokārt bija priekšfinansējuma maksājumi SESAR 2020 projektu pirmajam un otrajam vilnim;
14. konstatē, ka pārējie Kopuzņēmuma dalībnieki SESAR 2020 pamatdarbību īstenošanai apņēmas veikt ieguldījumus natūrā un naudā vismaz 825 900 000 EUR apmērā (aptuveni 500 000 000 EUR no Eirokontroles un prognozējams, ka 325 900 000 EUR no gaisa satiksmes nozares); norāda arī to, ka 2017. gada beigās pārējie dalībnieki bija ziņojuši par ieguldījumiem natūrā 97 300 000 EUR apmērā, bet tie vēl nebija validēti;
15. atzinīgi vērtē to, ka pirmo reizi 2017. gada budžeta 2. iedaļa ietver darbības izmaksas un ieguldījumus natūrā saistībā ar SESAR 2020; norāda, ka SESAR 2020 saņēma 75,5 miljonus EUR no Savienības, lai segtu 2017. gada un 2018. gada pirmo mēnešu vēl neizpildītās saistības, un 6,7 miljoni EUR tika saņemti no Eirokontroles kā skaidras naudas iemaksa darbības izmaksu segšanai;

16. pieņem zināšanai, ka 2017. gada beigās Komisijas kopējiem pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotāciju pārvaldības un uzraudzības rīkiem vēl nebija pabeigti specifiski atjauninājumi, kas nepieciešami, lai apstrādātu Kopuzņēmumam piešķirtos ieguldījumus natūrā;
17. norāda, ka līdz 2017. gada beigām Savienības kopējie naudas ieguldījumi Kopuzņēmuma pamatdarbībās sasniedza 132 900 000 EUR un ieguldījumi no gaisa satiksmes nozares un Eirokontroles sasniedza 104 000 000 EUR;
18. norāda, ka pirmās SESAR 2020 revīzijas liecina, ka kļūdu skaits un līmenis ir samazinājies, pateicoties pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" ieviestajai vienkāršošanai un nozīmīgāko saņēmēju pieredzes pieaugumam;

Sniegums

19. atzinīgi vērtē to, ka pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" ir atrisināta problēma saistībā ar konkrētu galveno snieguma rādītāju trūkumu; pauž nožēlu par to, ka pārāk agrīnas projektu īstenošanas stadijas dēļ vēl nav pieejama informācija par galveno snieguma rādītāju trešo kopumu; tomēr norāda, ka galvenie snieguma rādītāji liecina, ka vispārīgi mērķi ir izpildīti; pieņem zināšanai to, ka eksperti prasa veikt turpmāku uzraudzību un analīzi, skaidri nodalot katra gada beigās faktiski sasniegtos galvenos snieguma rādītājus un plānotos galvenos snieguma rādītājus;
20. norāda, ka Kopuzņēmums ir sasniedzis galvenos politikas un pamatdarbības mērķus, kas norādīti vienotajā programmdokumentā laikposmam no 2017. līdz 2019. gadam;
21. atzinīgi vērtē to, ka SESAR ir publicējis ceļvedi drošas bezpilota lidaparātu darbības nodrošināšanai visā Eiropā; uzskata - lai droši integrētu bezpilota lidaparātus Eiropas gaisa telpā, ir vajadzīgi daudzveidīgi jauninājumi, tostarp ar gaisa satiksmes pārvaldību saistītas tehnoloģijas (ATM); ar interesi pieņem zināšanai šajā ceļvedī sniegto pārskatu par bezpilota lidaparātu tirgus attīstību Eiropā līdz 2050. gadam un ārkārtīgi lielo potenciālu, kas paveras Eiropai un Eiropas globālajai konkurētspējai, kā arī par darbībām, kas jāveic tuvāko 5–10 gadu laikā, lai šo potenciālu atraisītu, tostarp pētniecības un izstrādes atbalstīšanu, kas panākams, Savienības līmenī izveidojot ekosistēmu, kurā būtu paredzēts gan tiesiskais regulējums, gan tehnoloģijas un kura pulcētu visas galvenās publiskā un privātā sektora ieinteresētās personas un palielinātu Savienības piešķirto finansējumu, jo īpaši nozarē darbojošos mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam;
22. konstatē, ka pārvaldības izmaksu īpatsvars (administratīvais/ darbības budžets) joprojām ir zem 5 %, kas liecina par salīdzinoši racionālu un efektīvu Kopuzņēmuma organizatorisko struktūru;
23. ar bažām norāda, ka piesaistes koeficienta starpposma vērtība 2017. gada beigās bija 0,56; aicina Kopuzņēmumu veikt pasākumus, lai sasniegtu visam laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam noteikto piesaistes koeficienta mērķrādītāju, kas ir 0,85;
24. ar gandarījumu norāda – eksperti ir norādījuši, ka salīdzinājumā ar Kopuzņēmuma darbību saskaņā ar Septīto pamatprogrammu jau tagad lielāka uzmanība tiek pievērsta tam, lai panāktu pilnīga ieinteresēto personu loka plašāku iesaistīšanos Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības ģenerālplāna ("ATM ģenerālplāns") īstenošanā;

Iepirkuma un darbā pieņemšanas procedūras

25. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu 2017. gada 31. decembrī Kopuzņēmumā strādāja 40 darbinieki (2016. gadā – 44 darbinieki);
26. pieņem zināšanai 2017. gada salīdzinošā cilvēkresursu novērtējuma rezultātus – 60 % operatīvu štata vietu, 30 % administratīvu štata vietu un 10 % neitrālu štata vietu;
27. norāda, ka Kopuzņēmums sāka astoņas iepirkuma procedūras, kuras noveda pie 14 pamatlīgumu un tiešo pakalpojumu līgumu noslēgšanas; konstatē, ka Kopuzņēmums noslēdza 29 īpašos līgumus un veica 13 grozījumus, kā rezultātā 2017. gadā pabeigto iepirkumu kopējā vērtība pārsniedza 5 540 000 EUR;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

28. norāda, ka 2017. gadā desmit revīzijas veica cits ārējās revīzijas uzņēmums un vienai revīzijai nācās izmantot Budžeta ģenerāldirektorāta pamatlīgumu, jo trim Kopuzņēmuma pamatlīgumā iekļautajiem uzņēmumiem tika konstatēts interešu konflikts; pieņem zināšanai, ka apstiprinātais revidents veica deviņas revīzijas; pieņem zināšanai, ka Kopuzņēmumā ir spēkā pārskatīts revīzijas pakalpojumu pamatlīgums ar trīs ārējās revīzijas uzņēmumiem un revīzijas veic tikai un vienīgi šie uzņēmumi; uzsver, ka līdz šim veiktajās revīzijās nav konstatētas būtiskas problēmas, kurām būtu jānonāk valdes uzmanības lokā;

Iekšējā kontrole

29. ar gandarījumu norāda, ka Kopuzņēmums ir ieviesis *ex ante* kontroles procedūras, kuru pamatā ir finanšu un pamatdarbības dokumentu pārbaudes, un veic saņēmēju *ex post* revīzijas;
30. atzinīgi vērtē to, ka Kopuzņēmums ir turpinājis piemērot daudzpusīgu pieeju, lai efektīvi izvērtētu, pārvaldītu un mazinātu riskus, un sagaida, ka Kopuzņēmums pievērsīs uzmanību kritiskiem korporatīvajiem riskiem, kurus tas noteicis saistībā ar ATM ģenerālplānu un SESAR 2020;
31. pauž nožēlu par to, ka ārējais revidents Kopuzņēmuma finanšu kontroles procesos konstatēja nepilnības, kuras galvenokārt izraisīja sarežģītais finanšu tiesiskais regulējums, tas, ka nesen no darba bija aizgājuši atbildīgie finanšu jomas darbinieki, un pārāk liela darba slodze finanšu nodaļā;

Iekšējās revīzijas

32. norāda, ka attiecībā uz SESAR 1 revīzijas darbs ir gandrīz pabeigts, proti, no 20 revīzijām, kas plānotas attiecībā uz septiņiem atlasītiem dalībniekiem, ceturtajā revīziju ciklā saskaņā ar Kopuzņēmuma *ex post* revīzijas stratēģiju 2017. gadā tika pabeigtas 18; atzinīgi vērtē to, ka 2017. gadā atlikušo kļūdu īpatsvars bija 0,36 %;
33. konstatē, ka Komisija ir veikusi Kopuzņēmuma saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" īstenotās pamatdarbības starpposma novērtējumu par laikposmu no 2014. līdz 2016. gadam; norāda, ka Kopuzņēmuma valde 2018. gada maijā pieņēma rīcības plānu, kas ietver vairākus jau uzsāktus pasākumus;
34. norāda, ka 2016. gada oktobrī Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (IAS) veica revīziju par "Apvārsnis 2020" dotāciju procedūrām; konstatē, ka IAS sniedza piecus ieteikumus, vienu no tiem atzīmējot kā ļoti svarīgu; norāda arī to, ka ir izstrādāts detalizēts rīcības plāns un ka līdz 2017. gada beigām rīcības plāns attiecībā uz četriem no pieciem ieteikumiem bija izpildīts; aicina Kopuzņēmumu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par atlikušā vēl neizpildītā ieteikuma īstenošanu;
35. norāda, ka 2017. gada oktobrī IAS veica revīziju par Kopuzņēmuma vadības, riska pārvaldības un iekšējās kontroles procedūrām, kas paredzētas koordinācijai ar Kopējo atbalsta centru (CSC) un CSC instrumentu un pakalpojumu īstenošanai; konstatē, ka IAS sniedza trīs ieteikumus; aicina Kopuzņēmumu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo ieteikumu īstenošanu;

Citi jautājumi

36. pieņem zināšanai, ka 2017. gadā Komisija veica programmas SESAR 1 (2007–2016) galīgo novērtējumu, kurā tika konstatēts, ka Kopuzņēmums sasniedz mērķus, palīdz novērst sadrumstalotību un nodrošina nepārtrauktību pētniecības mērķu jomā; konstatē, ka Komisija ir veikusi saskaņā ar "Apvārsnis 2020" īstenotās SESAR 2020 (2014–2016) starpposma galīgo novērtējumu, secinot, ka pētniecības partnerības starp Savienību, privāto sektoru un dalībvalstīm darbojas pietiekami labi, lai sasniegtu mērķus; atzinīgi vērtē to, ka tika apstiprināts rīcības plāns minētajos novērtējumos iekļauto ieteikumu īstenošanai;
37. norāda, ka Eiropas gaisa telpas pārvaldība joprojām ir sadrumstalota un Eiropas vienotās gaisa telpas koncepcija vēl nav īstenota; atkārtoti norāda uz SESAR izšķirošo nozīmi SESAR projekta pētniecības koordinēšanā un īstenošanā un projekta mērķu sasniegšanā;
38. aicina SESAR un Komisiju izvērtēt SESAR risinājumu izvērtēšanas rezultātus, īpaši pievērsoties sadarbības nodrošināšanas aspektam un progresam, kas gūts virzībā uz Eiropas vienotās gaisa telpas izveides pabeigšanu;

39. konstatē, ka Revīzijas palāta 2017. gadā publicēja īpašo ziņojumu par Eiropas vienotās gaisa telpas iniciatīvu; pauž nožēlu par to, ka gan šajā ziņojumā, gan Komisijas galīgajos novērtējumos ir konstatēta kavēšanās ATM ģenerālplāna īstenošanā un nesaskaņotība starp tiesību aktos noteikto Kopuzņēmuma darbību ilgumu un paredzamā darba plānoto ilgumu; norāda arī uz Revīzijas palātas uzsvērtu, proti, to, ka Kopuzņēmumam ir jāpastiprina pārskatbaidība par ATM ģenerālplāna īstenošanu;
 40. norāda, ka revidenti atlasīja sešpadsmit SESAR projektus, kuri tika revidēti piecās dažādās valstīs un kuros bija iesaistītas dažādas SESAR ieinteresētās personas; aicina Kopuzņēmumu pilnībā ņemt vērā īpašajā ziņojumā iekļautos ieteikumus un veikt attiecīgus pasākumus.
-